

Antibiotikoekiko Erresistentziaren aurkako Plan berria

Osasun, Kontsumo eta Gizarte Ongizate Ministerioak 2019-2021 aldirako Antibiotikoekiko Erresistentziaren aurkako Plan Nazional (PRAN) berria argitaratu du. Plan horrek jarraipena emango dio 2014-2018 aldiko PRAN planari.

Antibiotikoekiko erresistentzia **mundu-mailako arazoa da**, eta gizakien nahiz animalien osasunari eragiten dio, baita ingurumenari, merkataritzari eta, ondorioz, ekonomia orokorrari ere.

Antibiotikoekiko erresistentziaren aurkako **Espainiako lehen estrategia aplikatzeari esker**, hau lortu da **giza osasunaren arloan**:

1. Antibiotikoen **kontsumoa zaintzeko sistema hobetzea**.
2. Osasun Laguntzarekin Erlazionatutako **Infekzioak Zaintzeko Sistema Nazionalea (IRAS) onartzea**.
3. Datu nazionalen **monitorizazioa hobetzea**.

Eta hau **animalien osasunaren arloan**:

- Albaitaritzaren erabilerako **antibiotikoen salmentei buruzko datuak biltzeko sistema nazionala hobetzea**.
- Albaitaritzako antibiotikoen **erabilerari buruzko datuak biltzeko sistema nazional bat ezartzea**.
- **REDUCE programa abian jartzea** abeltzaintzako zenbait sektoretan (txerrien sektorean, kolistinaren kontsumoa % 97,18 murriztea lortu da).

Horretarako, **PRAN berriak neurri estrategiko** hauek biltzen ditu:

- Antibiotikoen kontsumoa eta horiekiko erresistentzia **zaintzea**.
- Antibiotikoekiko erresistentzia **kontrolatzea**.
- Antibiotikoen **premiari** aurrea hartzea.
- Erresistentzien fenomenoak **ikertzea**.
- Gaian **trebatzea**.
- Biztanleria jakinaren gainean egotea eta **sentsibilizatzea**.

Bestetik, Espainiako **lehen JIACRA txostena** egin da. Bertan, lehen aldiz bildu dira antibiotikoen kontsumoari eta antibiotikoekiko erresistentziari buruzko datuak, **giza osasunari zein animalien osasunari dagozkienak**.

Hauek dira lehen txosten horretan bildutako **ondorio aipagarrienak**:

- Espainian giza osasunarekin lotuta kontsumitzen diren antibiotikoen guztizko kopurua nahiko konstantea izan da azken hiru urteetan; dena den, **ospitaleen esparruan, antibiotikoen kontsumoak % 10 egin du gora 2012. urtetik.**
- Espainiako **albaitaritzako antibiotikoen kontsumoak % 14 egin du behera**, gutxi gorabehera (2014-2016 aldian).
- Pertsona eta animalietako ***Salmonella enteritidis***aren andui isolatuetan, **kinolonekiko erresistentzien portzentajea nahiko handia izan da** (% 50etik gorakoa).
- Populazio-multzo batek (pertsonak edo animaliak) antibiotikoekiko dituen erresistentziak gutxitzeko modurik onena da antibiotikoen kontsumoa murriztea populazio-multzo horretan bertan. Dena den, neurri txikiagoan bada ere, **albaitaritzan antibiotiko gutxiago erabiltzea onuragarria da pertsonetako bakterio isolatuen erresistentzia-portzentajeak murrizteko.**

Sendagai antibiotikoen arau berria indarrean sartzten da

Abeltzaintza-ustiattegietan agindutako antibiotikoak ezagutzeko beharrezkoa den informazioa eskuratze aldera, 2019ko urtarrilaren 2tik aurrera albaitariak agindu dituzten sendagai antibiotikoen errezetei buruzko informazioa bidali beharko dute Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Ministerioaren edo errezetaren hartzailea den ustiategia dagoen autonomia-erkidegoko agintari eskudunen sistema informatikoetara, % 100 elektronikoa den formatuan, joan den apirilean argitaratu zen [**191/2018 Errege Dekretua**](#) betetze aldera.

- Komunikazioa **hilerokoa** izango da.
 - Arau honetan xedatutakoa **giza kontsumorako diren elikagaietarako animaliei agindutako botikei aplikatuko zaie.**
 - Araua **ez zaie aplikatuko laguntza-animaliei** agindutako errezetei.
1. Albaitari guztiek sendagaia edo pentsu sendagarria jasoko duen ustiategia dagoen autonomia-erkidegoko agintaritza eskudunaren datu baseari jakinarazi beharko dizkiote **191/2018 Errege Dekretuko I. eranskinean adierazten diren gutxieneko datuak.**
 2. Datu baseari egindako komunikazio bakoitzean, antibiotikoak agindu dituen **albaitariak haren elkargo-zenbakia adieraziko du** errezeta bakoitzean.
 3. Halaber, **errezeta-zenbakia ere adierazi beharko da.**
 4. Errezeta jasoko duen abeltzaintza-ustiategia dagoen autonomia-erkidegoaren arabera, albaitariak Errege Dekretu berriak eskatzen duen **informazioa bidali beharko du autonomia-erkidego horretako agintaritza eskudunek ezarritako sistemetara, bai eta Nekazaritza, Arrantza eta Elikagai Ministerioaren sistemetara ere.**

Errege Dekretu horretan ezartzen diren **betebeharrak behin eta berriro urratzea arau-hauste larritzat hartuko da**, Animalien Osasunbideari buruzko 8/2003 Legearen arabera. Ondorioz, arau-hauste horiei dagokien zehapena ezarriko zaie, **3.001 eta 60.000 euro arteko isuna barne**.

Arau hau Europar Batasunean antibiotikoekiko erresistentzia sortzeko eta hedatzeko arriskua murrizteko ekintza- eta estrategia-planaren barnean sartzen da, honako hauen arabera: «[Europako Parlamentuaren 2011ko maiatzaren 12ko Ebazpena, antibiotikoekiko erresistentziari buruzkoa](#)», «[Europako Batzordearen 2011ko azaroaren 17ko komunikazioa, antibiotikoekiko erresistentziari aurre egiteko ekintza-plana ezartzen duena](#)», eta «[Europar Batasuneko Kontseiluaren 2012ko maiatzaren 29ko ondorioak, antibiotikoekiko erresistentziaren eraginari eta gizakien nahiz animalien osasunaren esparrutik horri aurre egiteko moduei buruzkoak](#)».

Autonomia-erkidegoetako **agintaritza eskudunek** beharrezko **kontrolak egingo dituzte**, hala administrazioakoak nola ustategikoak, Errege Dekretuan xedatutakoa betetzen dela bermatzeko.

Europak albaitaritza-sendagaiei buruzko arau berriak argitaratuko ditu

Europar Batasunak (EB) **aurki argitaratuko ditu hiru araudi berri**, eta horiek eguneratu egingo dute albaitaritza-sendagaien eta sendagai-pentsuen esparrua, honako xede hauekin:

- **Erresistentzia antimikrobianoari** (AMR) modu eraginkorragoan aurre egitea.
- **Sendagaien/sendagai-pentsuen** eskuragarritasuna eta segurtasuna areagotzea.

Zehazki, honako hauek dira Araudiak:

- [Albaitaritza-sendagaiei buruzko Araudia, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena](#)
 - 2001/82/CE Zuzentaraua baliogabetzen duena
- [Albaitaritza-pentsuen ekoizpenari, komertzializazioari eta erabilerari buruzko Araua, Europako Parlamentuarena eta Kontseiluarena](#)
 - 183/2005 Araudia (EE) aldarazi eta 90/167/CEE Zuzentaraua baliogabetzen duena
- [Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Araudia](#)
 - 726/2004 Araudia (EE) aldarazten du. Horren bidez ezartzen dira giza eta abere erabilerarako sendagaiak baimendu eta kontrolatzeko erkidego mailako prozedurak eta sortzen da Sendagaietarako Europako Agentzia 1901/2006 Araudia (EE) aldarazten du, erabilera pediatrikorako sendagaiei buruzkoa. 2001/83/CE Zuzentaraua aldarazten du. Horren bidez ezartzen da erkidego mailako kode bat giza erabilerarako sendagaiei buruz.

Aurreikusi da arau hauek **2018ko amaieran edo 2019ko hasieran argitaratuko direla** eta **3 urte geroago aplikatuko direla**. Bitartean, lege-egintza gehigarriak gauzatuko dira, zenbait alderdi zehatz babestu/osatzeko.

ZEINTZUK IZANGO DIRA BALDINTZA BERRIAK?

- **Debekatu egingo da sendagai-pentsuetan antibiotikoak pilaka erabiltzea** eta horien erabilera prebentiboa. Albaitariak pentsu horien errezeta egin beharko dute beti, aurre-azterketa egokia egin ostean.
- **Mugatu egingo da antibiotikoen erabilera neurri prebentibo gisa**. Kasu hauetan baino ezingo dira erabili: albaitari batek justifikatzen badu edo infekzio-arrisku handia badago.
- **Taldekako tratamenduak** baimenduko dira, **beti ere ez badago beste alternatiba egokirik** eta albaitari batek gomendatzen badu.
- Zenbait antimikrobiano **giza tratamendurako gordeko dira**.
- Albaitaritzaren sendagaiak **ezingo dira inoiz erabili animaliak azkarrago haz daitezen**.
- Animalia-jatorriko produktuen inportazioaren bidez, AMRen hedapen-arriskuaren aurkako babesak hobetzen da; izan ere, **hirugarren herrialdeek bete egin beharko dute hazkuntza bultzatzeko antibiotikoak erabiltzeko debekua**.

Gaiari buruzko informazio gehiago:

- [Prentsa oharra](#) - EE, 2018/11/26
- [Galderak eta erantzunak](#) (ingelesez) - EE, 2018/11/26

Informazio-materiala:

- [FAOren informazio-orria](#)

Albaitaritzako antibiotikoen salmentak behera egin du European

Europako Medikamentuen Agentziak (EMA) argitaratutako txosten baten arabera, **albaitaritzan erabiltzeko mikrobioen aurkako medikamentuen salmenta orokorrak % 20 baino gehiago jaitsi dira European 2011tik 2016ra**.

Europar Batasunak (EB) emandako orientazioa eta animalietan antibiotikoak zuhurtziaz erabiltzeko kanpaina nazionalak eragin positiboa izaten ari dira. Horren erakusgarri da aipatutako txostena, 2016ko salmenten datu zehatzak aurkezten dituen; izan ere, bertan ikus daiteke **azken urteetan beheranzko joera nagusitu dela**.

Txostenaren azterketa

- **Polimixinak:**
 - **Ia % 40ko beherakada** egon zen polimixinen salmentan.
 - Multzo honetan sartzen da **kolistina**, beste antibiotiko batzuekiko erresistenteak diren infekzio bakterianoak dituzten pazienteetan azken tratamendu gisa erabiltzen dena.
- **Zefalosporinak:**
 - Hirugarren eta laugarren belaunaldiko zefalosporinen salmentek % **15,4 egin zuten behera**.
- **Kinolonak:**
 - Kinolonen salmentek % **13,6 egin zuten behera**.

SVACen txostenak agerian uzten du, halaber, **Europako egoera ez dela homogenea**; izan ere, datuak eman zituzten 25 herrialdetatik 16k % 5 edo gehiagoko beherakada izan zuten salmentetan, eta sei herrialdek % **5 baino gehiagoko gorakada erregistratu zuten**.

Zer da ESVAC?

Albaitaritzako Mikrobioen Aurrakako Medikamentuen Kontsumoa Zaintzeko Europako Proiektua da, eta Europar Batasun (EB) osoan mikrobioen aurrakako medikamentuak animalietan nola erabiltzen diren aztertzea du xede. Hain zuzen, EBko eta Europako Esparru Ekonomikoko (EEE), gehi Suitza, 30 herrialdetako salmentei eta preskripzioei buruzko datuak ematen ditu.

- [ESVAC](#)

EMAk 2010eko apirilean ekin zion proiektu honi, Europako Batzordeak egindako eskaera baten harira. Batzordeak eskatu zion, hain zuzen, EBn eta Europako Esparru Ekonomikoan (EEE) **animalietan erabiltzen diren mikrobioen aurrakako agenteei buruzko datuak biltzeko ikuspegi harmonizatu bat garatzeko**.

ESVAC proiektuko parte-hartzea nabarmen hasi da; hasieran bederatzi herrialde ziren, eta gaur egun 30.

[Antibiotikoen transmisio elektronikoa arautu da 18/04/26](#)

Joan den apirilaren 18an, [191/2018 Errege-Dekretua](#) argitaratu zen, giza kontsumorako diren

animaliei zuzendutako antibiotikoen albaitarien aginduen datuen transmisio elektronikoa ezartzen duena.

Arau berria **giza kontsumorako zuzenduta doazan antibiotikoetako albaitarien agindu guztiei aplikatuko da** eta transmisio elektroniko hauen baldintzak arautzen ditu, **ezarriz**:

- **Albaiteroek, lan egiten dituzten ustategietako giza-kontsumorako diren animaliei ezarritako antibiotikoen datuak administrazioari eman behar diote.**

Honela, albaitarien eremuan, [Antibiotikoen erresistentziaren aurkako Plana](#) betetzen da, arauaren aplikazioak datu kuantitatiboak emango dituen zerga eta, beste alde batetik, erabilera egokiaren gainean kontzientziatuko du.